

माछा खाडेको छ। माछा नपाउँदा आफ्नो
बर्कोपार्जनमा सहकटमा परेको मलाहा
शयले गुनासो गरेका छन्। एक दशकअघिको

आएकामा हाल आएर माछा कम भएपछि
जीविकोपार्जनमा समस्या भएको र मलाहा
समुदायका युवा अन्य पेशामा लाग्न थालेको

माछा अत्यन्तै पारालिएको बताउनुभयो। उहाँले
दिनभरिमा एक/दुई किलो माछा मान्न पनि गाह्रो
हुने गरेको गुनासो सुनाउनुभयो।

र सप्तरी जिल्लाको गरी करिब तीन सय पेश्वार
मलाहा, माझी, बहरदारले वर्षेनि माछा मान्न
पेशा अँगाल्दै आएका छन्।

नेपाल सरकार
ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइँ मन्त्रालय
विद्युत विकास विभाग

घुन्सा खोला जलविद्युत आयोजना सम्बन्धि सार्वजनिक सूचना

(प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०७९/०२/०५ गते)

प्रदेश नं. १, ताप्लेजुङ्ग जिल्लाको फक्ताङलुङ गाउँपालिका भएर बग्ने घुन्सा खोलामा बग्ने घुन्सा खोला जलविद्युत आयोजना (७७.५ मे.वा) निर्माण गरी विद्युत उत्पादन गर्न रेमिट हाइड्रो लिमिटेडले विद्युत उत्पादनको अनुमतिपत्रको लागि इरखास्त दिएकाले विद्युत ऐन, २०४९ को दफा ४ तथा विद्युत नियमावली, २०५० को नियम १५ बमोजिम आवश्यक जाँचबुझ गरी नियम १६ को प्रयोजनको लागि रेमिट हाइड्रो लिमिटेडबाट प्रेषित आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन, डिसेम्बर २०१९ तथा उक्त आयोजनाको पूरक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन अनुसार आयोजना सम्बन्धि तपसिलका विवरणहरु खोली यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। प्रस्तावित घुन्सा खोला जलविद्युत आयोजना निर्माण तथा सञ्चालन गर्दा उल्लेखनीय प्रतिकूल असर पर्ने भएमा यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनभित्र सम्बन्धित सरोकारवालाको आफ्नो लिखित राय-सुझाव देहाय बमोजिमको विद्युत विकास विभाग वा उक्त कम्पनीको कार्यालय समक्ष पेश गर्न सक्ने ब्यहोरा जानकारी गराइन्छ।

रेमिट हाइड्रो लिमिटेड, २०७१ सालमा स्थापित विद्युत उत्पादन गर्ने संस्था हो। यो कम्पनी प्रचलित कम्पनी ऐन, २०६३ अन्तर्गत गठन भएको संस्था हो।

यो कम्पनीले प्रस्ताव गरेको आयोजनाको क्षेत्र निम्नानुसार कायम गरिएको छ।

देशान्तर : पूर्व: ८७^० ५१' १८" देखि पश्चिम: ८७^० ४८' २०" सम्म

अक्षांश : उत्तर: २७^० ३४' ००" देखि दक्षिण : २७^० ३१' ४६" सम्म

यो आयोजना रन अफ रिभर (Run-of-River) प्रकृतिको भएको र जडित क्षमता ७७.५ मे.वा रहने छ। यसको डिजाइन बहाव २१.२८ घनमीटर प्रति सेकेन्ड र कुल हेड (Gross head) ४३२ मी. रहेको छ। आयोजनाबाट वार्षिक सरदर ४५९ गिगावाट घण्टा विद्युतीय ऊर्जा उत्पादन हुनेछ।

घुन्सा खोला जलविद्युत आयोजनाको सम्पूर्ण मुख्य संरचनाहरु घुन्सा खोलाको दायाँ किनारमा अवस्थित छन्। यस आयोजनाको हेडवर्क्स फक्ताङलुङ गाउँपालिकामा रहेको जामाटारमा प्रस्ताव गरिएको छ। आयोजनालाई आवश्यक पर्ने पानी लिनकोलागि घुन्सा खोलामा ३२ मी. लम्बाई र ६.७५ मी. उचाईको concrete gravity बाँध निर्माण गरिनेछ। सो बाँधको crest elevation समुद्री सतहबाट करीब १९४७ मी. माथि रहेको छ। उक्त बाँधको दायाँ किनारमा दुईवटा ३.५ मी. चौडाई र ३.५ मी. उचाईको side intake को निर्माणको व्यवस्था मिलाइनेछ। प्रत्येक side intake मा gravel trap को व्यवस्था मिलाइएको छ।

Side Intake बाट Connecting Tunnels हुँदै आउने घुन्सा खोलाको पानीमा Suspended Sediments हटाउनकोलागि दुईवटा भूमिगत ६२ मी. लामो र ११.५ मी. चौडाई भएको Continuous Flushing Arrangement Mechanism मा आधारित Desilting chambers व्यवस्था मिलाइने छ। प्रत्येक Desilting Chamber को अन्त्यबाट निस्कने ३.५ मी. चौडाई भएको Silt Flushing Tunnel मा १ वर्ग मीटरसम्मको Flushing Conduit को व्यवस्था मिलाइनेछ। घुन्सा खोलाको Silt थिगाइएको पानी, Silt थिगाइने Chamber बाट निस्किएको ४.५ मी. चौडाई र ४.५ मी. उचाई भएको ८०८ मी. लामो दुई Link Tunnel बाट सवाहन भएपछि ४२०८ मी. लामो, ४.५ मी. चौडाई र ४.५ मी. उचाई भएको Headrace Tunnel मार्फत ६ मी. व्यास भएको र ५६ मी. उचाई भएको Surge Tank हुँदै Pressure Shaft सम्म पुऱ्याइनेछ।

सर्ज शाफ्ट Shaft (Surge Shaft) हुँदै ७२८.३ मी. लम्बाई र ३ मी. व्यास भएको Steel lined pressure Shaft द्वारा आयोजनाको विद्युत गृहमा पुऱ्याइनेछ। घुन्सा विद्युत गृहमा विद्युत उत्पादन पछि घुन्सा खोलाको दायाँ किनारमा निर्माण गरिने ६५४ मी. लामो ४.५ मी. चौडाई र ४.५ मी. उचाईको Tailrace Tunnel (२८.४ मी. लामो Tailrace Outlet बाहेक) द्वारा पुनः घुन्सा-तमोर दोभान नजिक पानी छाडिनेछ।

विद्युतगृहमा जडित ३ वटा २५.८३० कि.वा. क्षमताको भर्टिकल एक्सिस (Vertical Axis) भएको पेन्टन टर्बाइनहरुमा पानी खसाली सो टर्बाइनसँग जोडिएको ३ वटा ५० हेर्ट् फ्रेज, २५.८३ मेगावाट रेटेड क्षमताको जेनेरेटर मार्फत ७७,५०० कि.वा. विद्युत उत्पादन गरिनेछ। उत्पादित विद्युतलाई Pooling Station मा रहेका ५० हेर्ट् फ्रिक्वेन्सीको प्रति युनिट १२,३३० KVA, 11/220KV क्षमताको ९ वटा ट्रान्सफर्मरहरुबाट करिब ३३ किलोमिटर २२० के.भी.को डबल सर्किट प्रसारण लाईन निर्माण गर्दै नेपाल विद्युत प्राधिकरण ताप्लेजुङ्ग जिल्ला मैवाखोला गाउँपालिकामा अवस्थित २२० के.भी.को हाइपाइ (हुइगेसाइड) सबस्टेशन मार्फत राष्ट्रिय प्रसारण प्रणालीमा जोडिनेछ।

प्रस्तावित हेडवर्क्स भन्दा तल्लो तटीय क्षेत्रमा जीवजन्तु, जलचर तथा बोट विरुवाकालागि स्वीकृत वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (Environmental Impact Assessment – EIA) प्रतिवेदन अनुसार १.७ घनमीटर पानी प्रति सेकेन्ड घुन्सा खोलामा अर्बिच्छन्न रूपमा छोड्ने प्रस्ताव गरिएको छ।

यो आयोजनाबाट ०८ जून २०२६ मा विद्युत उत्पादन हुने प्रस्ताव गरिएको छ।

आयोजनाको निर्माण तथा सञ्चालन गर्दा विद्युत ऐन, २०४९ को दफा २४ बमोजिम भू-क्षय, बाढी, पहिरो, वायु-प्रदुषण इत्यादिद्वारा वातावरणमा उल्लेखनीय प्रतिकूल असर नपर्ने गरी आयोजनाको वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (Environmental Impact Assessment – EIA) प्रतिवेदन २०१२ तथा आयोजनाको स्वीकृत पुनः वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन २०२१ अनुसार गर्न लगाइने छ।

यस आयोजनाको सम्बन्धमा विस्तृत जानकारीको लागि निम्न ठेगानामा सम्पर्क राख्न सकिनेछ:

रेमिट हाइड्रो लिमिटेड
नयाँ बानेश्वर (CIT Building), काठमाण्डौ-३१
फोन नं.: ०१-४४८१७७५, ०१-४४८१७८०
इमेल : info@remithydro.org.np

विद्युत विकास विभाग
सानो गौचरण, काठमाण्डौ
फोन नं. : +९७७-१-४५३४११९, +९७७-१-४५११५३७
फ्याक्स नं. : +९७७-१-४५३९९०३
पो.ब.नं. : २५००७
इमेल : info@doed.gov.np
वेबसाइट : www.doed.gov.np